Ķ Ī L I S

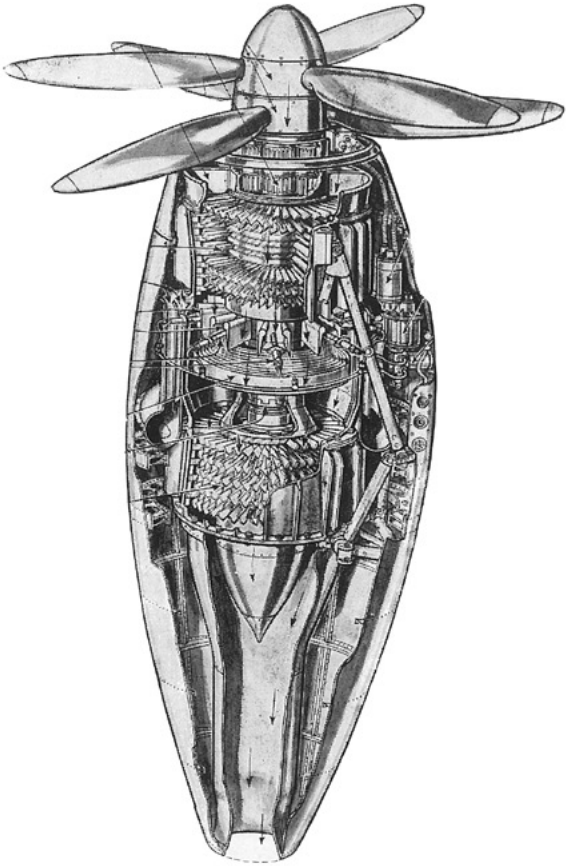

“Dzeja jau sākotnēji ir tulkojums no klusuma.”
Č.Simičs

ATDZEJA

K. V. Ēcis

*

Mēs lasām un skatām, un uzklausām. Mūsu uztvere ir kā upes delta. Uztverot informāciju, mēs to pārtulkojam sev saprotamā valodā, kodā, taktsmērā. Tomēr, skatoties no šāda attāluma, ainava ir pārāk izplūdusi un nav iespējams tulkošanu nodalīt no interpretācijas, vārdu no pagales. Šī žurnāla mērķis ir pietuvoties šai atdzejas gleznai, konkretizēt, kritizēt, ieraudzīt atdzejas daudzveidību un iespējamos pielietojumus.

*

Bieži vārds „atdzeja“ tiek izprasts kā process, kas atgremo oriģinālu mākslas darbu citā valodā, formā vai izpratnē, bet tas nekad nevarēs sasniegt oriģinālā „debesu svētuma dvaku“. Tā ir pirmā kļūda, lasot tulkotus tekstus, jo īpaši dzeju. Valodas ir tik atšķirīgi organismi, ka tie nevar saplūst vienā, atdzeja var kalpot vienīgi par tiltu starp tiem. Atdzeja vienmēr būs indivīda interpretācija par oriģinālu. Interpretācija, kuras robežas un kvalitāte ir atkarīga gan no atdzejotāja valodas plašuma, gan no viņa radzenes asuma. Kad lasītājs ir sapratis šo faktu, vairs nav nepieciešams tērēt laiku tulkotāja specifiskās vārdu izvēles kritikai, jo atdzejotāja uzdevums nav tekstu tulkot objektīvi, tam ir paredzēti kalkulatori un interneta vārdnīcas.

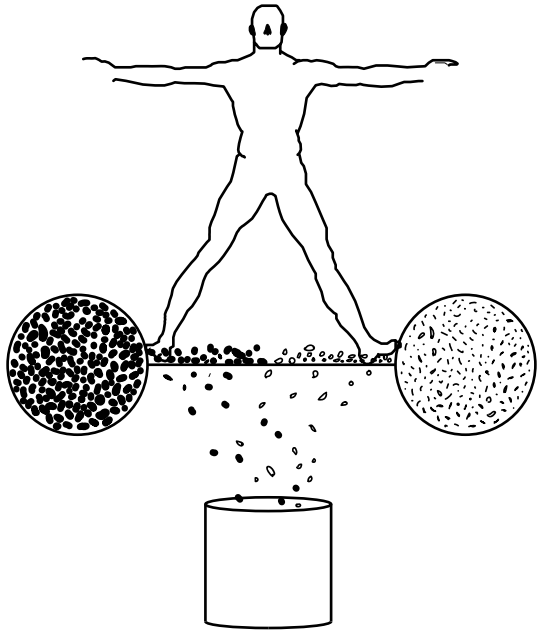

*

Atdzejotājs ir kompensators.

Tā uzdevums ir nevis pārnest vārdu kā miesu, bet gan pārnest šo vārdu kā garu, noskaņu un toni. Jo šis tilts ir šaurs un bez margām, bet vārdi ir visdažādākajās formās un svara kategorijās. Dažiem apakšlūpa velkas pa bruģi, daži ir glumi kā puņķi, daži ir tik smagi, ka citiem tie jāgrūž no dibenpuses. Bieži vien šie vārdi nespēj noturēties uz tilta un krīt lejup spainī, kur atsitas kā ūdens vai piena, vai sviedru lāse. Tulkotāja uzdevums ir apzināt, kas uz šī tilta bezvēsts pazudis, kas tikai ievainots. Viņam jāspēj atlīdzināt šos zaudējums kā puzles gabaliņus, zaudēto vietā ievietojot ar oriģinālu līdzīgas formas, lai puzle nezaudētu ainavas elementus, bez kuriem dzejolis zaudē jēgu, lai neiztrūktu saule, kas bija visas kompozīcijas gaismas avots.

*

„Tulkotāja vislielākā kļūda ir turēšanās pie savas valodas nejaušā stāvokļa, neļaujot svešai valodai to sabangot. Tulkojot no kādas ļoti attālas valodas, viņam vajadzētu izlauzties līdz pašiem galējiem valodas elementiem, kur apvienojas vārds, tēls un intonācija; viņam vajadzētu ar svešas valodas palīdzību paplašināt un padziļināt savējo," raksta Rūdolfs Panvics.
Tādēļ tik svarīgi atdzejotājam ir pārvaldīt abas valodas, jo katrai ir savi noteikumi kā divām atsevišķām pilsētām. Viņam ir jāatceras, ka iebraucot no pilsētas A pilsētā B ir jābrauc pa otru ielas pusi un sveicinoties jāspiež roka, nevis jābučojas uz vaigiem. Bet atdzejotājs abās pilsētās brauc ar vienu un to pašu mašīnu, un arī sveicināšanās vēl joprojām ir tā pati cieņas izpausme. Bet tomēr pati pirmā pietura atdzejotāja darbā ir tā veranda, kur putns nomet savu spalvu un kļūst kails un viegls. Tur atdzejotājs var noņemt putna galvas un spārnu izmērus, ievērot visas ķermeņa īpatnības un pēc šiem parametriem pašūt atbilstošu fraku ar savu drēbi. Un pats galvenais ir būt ļoti uzmanīgam, lai neviena neveikla kustība ar auduma sķērēm vai šujamadatu nesavainotu paša putna miesu.

*

Šī žurnāla veidošanas procesā esmu saskāries ar problēmu, kā atdalīt dzejoli, kas radīts ar mērķi būt par jau esoša darba projekciju citā valodā, no dzejoļa, kas ir attālāks no oriģināla un nav radīts, lai tam kalpotu. Atdzeja bez oriģināla neeksistētu, bet dzeja ir neatkarīga no citu dzejoļu telpām. Atdzeja ir pāris, dzeja- vientuļnieks. „Proti, ja reiz tulkojums ir īpaša forma, tad arī tulkotāja uzdevums ir jāizprot kā īpašs un precīzi jānošķir no dzejnieka uzdevuma.[..] Tā ir pavisam citāda: dzejnieka intence ir naiva, pirmatnēja, uzskatāma, turpretī tulkotāja – sekundāra, pabeigta, idejiska," raksta Valters Benjamins. Atdzeja mākslas formu pulciņā vienmēr būs tikai mazais brālis, jo viņš vienmēr būs atkarīgs no lielā brāļa.

*

Ir skaidrs, ka par vienu konkrētu globālu atdzejotāja mērķi runāt nav iespējams, jo katrs atdzejotājs šo mērķi rod caur savu dzeju. Kārlis Vērdiņš saka: " Saskaņā ar latviešu atdzejas tradīciju, atdzejotāja pienākums ir ievērot gan „garu" (iespējami precīzi pārnest jēgu), gan „burtu" (saglabāt arī darba formu). Situācijā, kad latviešu valodā eksistē tikai viens attiecīgā darba atdzejojums, atdzejotāji jūt spiedienu atveidot visu maksimāli tuvu oriģinālam. Citādi tas ir lielākās valodās, piemēram, viena mana profesore Vašingtona Universitātē Sentluisā ir atdzejojusi Dantes „Dievišķās komēdijas"" „Elli", nezināmama itāļu valodu un izmantodama 20 dažādus šī darba atdzejojumus angļu valodā, ieviesdama atsauces uz „South Park", Maiklu Džeksonu un citiem mūsdienu popkultūras varoņiem, padarīdama tekstu „mūsdienīgu". Ja kāds tā darītu Latvijā, noteikti izpelnītos pārmetumus par necieņu pret oriģinālu. Vārdu sakot, pienākumi ir tādi, kādus tos katrs uzņemas."

*

„Pat atzīstot to, ka dzeju nav iespējams tulkot, es rodu ideālu situāciju. Dzeja pati ir par neiespējamo. Visas māksla tiecas uz neispējamo. Tā arī ir to pievilcība. Kā gan dzejnieks ņem sajūtu, lielu vai niecīgu, un pārtaisa to 14 rindiņās? Bet viņš to izdara."
(Č.Simičs)

Atdzeja- subjektīvā kritiķa alkometrs

Ā.Ruģēns

Katra dzejoļa anatomijā var izšķirt divu fundamentu dinamiku – formas un satura jeb teksta un konteksta. Pieņemtā atdzejas forma pieprasa pārnest gan fizisko, gan garīgo, gan to, kas ir ārpus lingvistikas tālās rokas, dadas un brazīliešu neoavangarda iecienīto, gan arī mūsdienu dzejas, atmosfēras pildošo, gaistošo, dvēseli. Bet, protams, šo robežu laušana vai nelaušana ir absolūti (at)dzejotāja rokās. Ja mēs pieņemam, ka arī mākslai ir valoda, proti, ka ikvienam medijam ir valoda ar teju identisku dinamiku, tad ekspresijas pārnešana no medija uz mediju ir to tulkošana. Mākslas valoda ir konteksts. Tātad, ja valodas paralēles atsolis ir atdzeja, tad visa māksla ir atdzejojama, respektīvi, viss, kas ir atdzejojams, ir māksla.

Mūsdienās saprast, kas ir māksla, liekas smieklīgi, jo atkārtoti tiek pierādīts, ka mūsu intuitīvi radītās definīcijas robežas tiek celtas, lai mākslinieks, pie sevis smejoties, tās gāztu. Tīri praktiskā nozīmē - it viss spēj iegūt šīs enigmas veidolu: krāsas, tekstūras, mirkļi, objekti, subjekti, arhīvi, pisuāri un citi dabas vinegreti. Pat frāzes proletāriskā noskaņa, "mākslas darbs", indivīda sviedros reificētas koncepcijas process, tiek apšaubīta, estētika pati no sevis ir algoritmika. Dažbrīd pat liekas, ka cilvēka tiešā uztvere atrodas kvantu slēdzienā starp estētisko un reālo, uzticēties paša uztverei – neiespējami. Pat ja šī iekšējā pārliecība dažviet mūsdienās tiktu uzskatīta par emocionāli saistītu, ar konstruktiem, gluži kā ar bitēm, nekad neko nevar zināt. Mākslai kā kontekstuālam, estētiskam spēkam nebūt nav vajadzības manifestēt sevi viegli saprotamās emocijās, tai nav vajadzības izraisīt labsajūtu, visbiežāk tieši tiek pieprasīts tās trūkums. Dažreiz tā pieprasa ārēju efektu klātesamību, dažreiz tā tev lūdz aizpeldēt prom paša pūlēm. Jāsaprot arīdzan, ka ir ļoti būtiska atšķirība starp vērtību un mākslinieciskо vērtību, un, lai cik unikālas, toties, paradoksāli, vienlīdz vispārējas šķistu mūsu vērtības, situatīvas, intuitīvas vai vienkāršs priekšrocības jautājums, tās neapšaubāmi ir izsakāmas noteiktās dimensijās, pat ja ne tiešās, tad noteikti korelatīvās. Mākslinieciskās vērtības savukārt pēc savas būtības ir absolūti pretrelatīvas. Kā mums atgādina Pauls Cēlans: "Īsta dzeja ir antibiogrāfiska. Dzejdara mājvieta ir viņa dzejā, un tā mainās no vienas dzejas otrā. Šie plašumi starp tām ir tie paši, vecie, bezgalīgie. Tikpat bezgalīgi kā šis ieploks starp savu Es un savu Tu." Tieši šie apstākļi likuši man secināt, ka atdzeja ir subjektīvā kritiķa alkometrs, kas spēj pierādīt mākslas klātesamību subjektīvajā sfērā, tas ir viens no tiešākajiem mākslinieciskās izteiksmes rīkiem.

"Īsta dzeja ir antibiogrāfiska. Dzejdara mājvieta ir viņa dzejā, un tā mainās no vienas dzejas otrā. Šie plašumi starp tām ir tie paši, vecie, bezgalīgie. Tikpat bezgalīgi kā šis ieploks starp savu Es un savu Tu."

P. Celāns

Tikai atdzeja ar noteiktu potenciālu spēj noteikt, vai dievs mīt šajā namā.

Lai pabeigtu šo īso ieskatu atdzejas potenciālā un varbūt arī dzejas vispārīgajā funkcionalitātē, dodu mazliet anekdotisku piemēru. Man gluži nesen bija tas prieks iepazīties ar vietējo Blaumaņielas galdnieku Kušakovu, tieši tajā vakarā, kad biju, kaut cik sakarīgā noformējumā, konkretizējis šo konceptuālās atdzejas domu prātā, pēc intensīvām kafūzeļa bakhanālijām ar idejas kopautoru un kolēģi Z. Sākumā viņam, proti, Kušakovam kā vizuāli domājošam cilvēkam bija grūtības atvērties šīm manis uzpūstajām banalitātēm, toties sarunas galā viņš tomēr piekāpās ar sevis dotu piemēru - Damjena Hērsta mākslas darbu "The Physical Impossibility of Death in the Mind of Someone Living" (Nāves fiziskā neiespējamība iekš dzīvas būtnes prāta). Pats eksponāts ir izbāzta haizivs ar formaldehīdu piepildītā ūdens tvertnē. Protams, nenoliedzama ir šī artefakta grandiozitāte, asociācijas ar zilo dzelmju karali. Ja kādam pieietu klāt un uzdāvinātu šo eksponātu, neviens ar skaidru prātu taču neatteiktos, ieliktu viesistabā, visnotaļ jauks veids, kā iesākt sarunu, iemesls aicināt ciemos viesus, kaimiņus. Tomēr jājautā, vai tik tiešām šī ir māksla? Vai šis atbilst mākslinieciskās izpausmes, mākslinieciskās vērtības izsecinātajām iezīmēm?

Boriss Groiss ir teicis: “Tieši tādēļ var būt un ir „laba māksla“ – pat ja visiem mākslas darbiem ir vienādas estētiskas tiesības. Labs mākslas darbs ir tieši tāds darbs, kas apliecina visu attēlu formālo vienlīdzību to faktiskās nevienlīdzības apstākļos.” Vai tā ir atdzeja? Vai tomēr tikai nosaukums, šī poēzijas elpa, konteksts, kurā objekts izzied eksponātā? Šī četrstūrainā, poliplastikāta plāksne ar uzrakstu “The Physical Impossibility of Death in the Mind of Someone Living” tika radīta, pārnesot šo dzeju no vienas valodas citā, un tāpēc, pēc definīcijas, tā ir atdzeja. Šis cits medijs, Dzeja, kompensē sava brāļa, Vizuālā, mēmumu tāpat kā Vizuālais kompensē Dzejas mēmumu – tādējādi radot vienu veselu. Dalot šo atdzeju, skatītājs gūst pārliecību. Māksla ir ticības jautājums, šī atdzeja – tās pierādījums. Nākamo reizi, kad Jums gadīsies iegriezties muzejā, es Jūs lūdzu, paņemiet blociņu, paņemiet rakstāmo un rakstiet no sirds, tulkojot, nē, atdzejojot savu klātesošo sajūtu kompensācijas destilātā, citiem vārdiem sakot, veiciet vingrinājumu individualitātē.

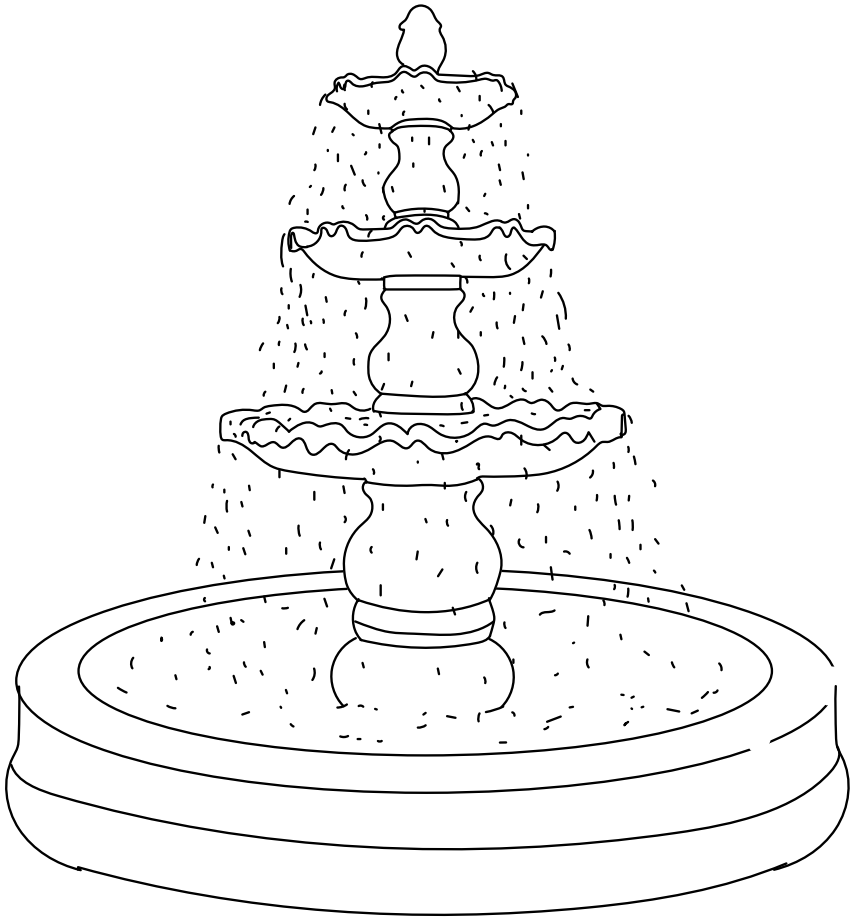

Ceci n'est pas une fontaine

H.D. *angļu*
R. Ķirķis *latviešu*

Mēnesslēkts

Vai zaigosi tu jūrā?
Vai šūposi šķēpa asmeni
Pāri krastam?
Kādu noti viļņosi mums ausīs?

Mums ir dziesma,
Liedagā mēs apmaināmies bultām –
Atvilktais striķis mums padod toni.

O lidojum,
Atnes to žigli mūsu meldijai.
Tā ir dižena
Un mērām to pēc priežu stumbriem.

V. Blujberijs *angļu*
R. Ķirķis *latviešu*

***

kails sēžam un guļam nomodā
ai acis visas acis
lemts īstu bezgalīgu aizsākumu
ieklejo pa zilu aizsākumu
zeme ar trijiem kokiem
atveido viņa rekviēmu dzīvu
svētī dedzīgo Cēliju priekā
ēra ikvienā gada laikā

T.S. Eliots *angļu*

R. Ķirķis *latviešu*

“Nīkā zeme” (fragments)

IV Ūdensbēres

Feniķietis Flēbs, nu divas nedēļas kā miris,
Aizmirsa kaiju klaigas un dižjūras viļņus, kur sirojis,
Un peļņu un zaudējumus.
Zemūdens straume
Guldzot lobīja tā miesu no kauliem. Šūpās risies,
Viņš nosirmoja un zaļoksnēja,
Ieslīdēdams atvarā.
Pagāns vai jūds,
Tu, kurš raugies pret vēju, turēdams ratu,
Atminies Flēbu, kurš reiz bija tik izskatīgs un garš kā tu.

Zemūdens lukturis

Vietās, kur koki zemu pārliecas pār ūdeni, ir pārāk maz gaismas kukaiņu novērošanai. Tādā reizē lieti noder no aizskrūvējama trauka pagatavots zemūdens lukturis. Tas jāaprīko ar auklas rokturi.

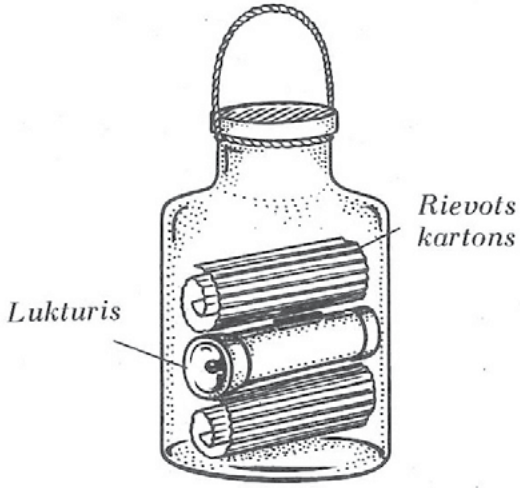

Traukā ievieto iepriekš iedegtu elektrisko kabatas lukturīti, kam pārvietoties neļauj abās pusēs novietoti kartona rullīši. Lai traukā neiekļūtu ūdens, vāciņš blīvi jāaizskrūvē.

D. Harmss
G. Zariņa

krievu
latviešu

o o o

Dienas lido kā bezdelīgas,
Bet mēs lidojam kā nūjiņas.
Pulkstens tikšķ uz plauktiņa,
Bet es sēžu cepurītē.
Bet dienas lido kā glāzītes,
Bet mēs lidojam kā bezdelīgas.
Mirdz debesjumā lampiņas,
Bet mēs lidojam kā zvaigznītes.

o o o

Atnāk rēna vakarstunda.
Galda lampa silti mirdz.
Un aiz sienām viss jau klusu,
Un vairs balsis nesadzird.

Pulkstens, ārdot kluso tumsu,
Lajku ~~XXXXXX~~ sagriež gabalos.
Manī vīlusies, sēž sieva,
Snaužot zeķi ada tā.

Sastutējis kājas, guļu.
Galvā domu šķēpi dur.
Palīdziet man, mani Dievi!
Apsēsties pie galda.

Līksmības un netīrības nemirstība

Upes straume čalo saltāk.
un kalnu ēnas plavā krīt,
zūd debess zilgmē gaišums. Putni
tik vairs pa sapņiem lidņ vien,
un sētnieks lielām, melnām ūsām
stāv visu nakti pagalmā,
un domīgs kasa savu pauri
ar rokām netīrām.
No logiem lejup smiekli līst un līksme,
un mūzika,un vīna saldais tvans.

Tā aizskrien diena, nedēļa
un gads jau garām,
un ļaudis kārtīgi
palēnām savos kapos zūd,
bet sētnieks lielām, melnām ūsām
stāv visu nakti pagalmā,
un domīgs kasa savu pauri
ar rokām netīrām.
No logiem lejup smiekli līst un līksme,
un mūzika,un vīna saldais tvans.

Jau saule savu spozmi zaudējusi
~~XXXXXXXXXXXXXXX~~
un zvaigznāji jau citā kārtībā.
Ir kustība nu smagnēja un lēna,
un laiks kā smiltis birst un zūd,
bet sētnieks lielām, melnām ūsām
stāv visu nakti pagalmā,
un domīgs kasa savu pauri
ar rokām netīrām.
No logiem lejup smiekli līst un līksme,
un mūzika, un vīna saldais tvans.

pirmpublicējums - 1989. gadā

Noderīgi priekšmeti

Ūdenszābaki

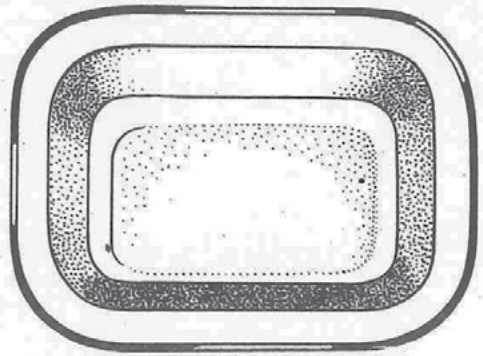

Balts šķīvis noķerto kukaiņu pamanīšanai

Maza, aizskrūvējama pudelīte vākuma pārnēsāšanai

Acu pipete sīko kukaiņu pārvietošanai no viena trauka otrā

Salokāmā lupa kukaiņu sīkākai aplūkošanai

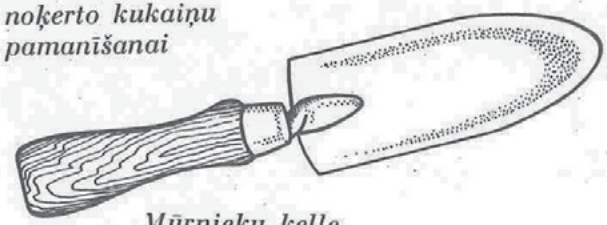

Mūrnieku ķelle dūņu pasmelšanai

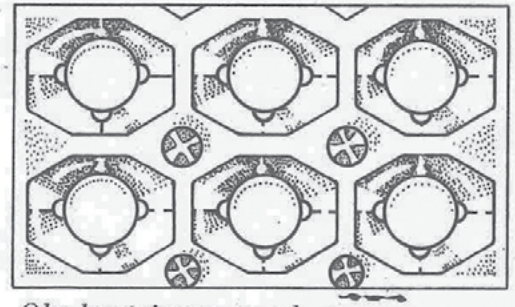

Olu konteineru no plastmasas var izmantot kukaiņu pārnēsāšanai

M. Martinaitis

TKK

Atmiņa (Pērkons)

Uzkrājas pērkons.
Tumst un tumst.
Apspiež smags mitrums,
līdz beidzot triec...

Nomirgo veca klēts,
siena kaudze,
puisis ar govi –
it kā tos pēkšņi atcerējos.

Pēc tam atkal nekā.

Pāriet daudz laika –
atkal triec.
Veca klēts, govs,
bet puisis ir pazudis.

Pāriet vēl daži gadi...
Atkal triec.
Tukšs lauks. Vecs cilvēks,
bez cepures, salūts –
it kā kāds, triecienu dabūjis,
viņu tur būtu aizmirsis.

Un atkal nekā...

Tumst un tumst,
Un atkal triec.

Tālāk turpiniet paši

Slieksnis

lietuviešu

latviešu

Tur spīd lietas, un smaržo tās
pēc vēsuma, izlīduša no māla.
Tur tek upe – gandrīz raud,
Un naktī ūdens paliek dziļāks.

Tur mātei ir skumji. Viņa klusē,
šallē paslēptu seju.
Slieksnis atdala cilvēkus,
Un raud bērni, jo ir kluss.

Un izdziest meži. Un miegs –
it kā sagūlies zemē. Tik dziļi.
Pārziedējušo mātes galvu
tur šūpo strauti.

***

Māt, izadi man ceļu
No balsīm, krāsām un stariem.
No nāves pārnākt nevar,
Vienīgi pa ceļiem taviem.

Izadi man to, ko es mīlu,
Arī pavasari – kā tūkstoš dzirnavu.
Māt, izadi man klusumu
Un kokus, kurus neredzēju.

Pa tavu ceļu es pārnākšu,
Dzejas un kļūdu nomākts sēdēšu.
Izadi to tā, lai nebūtu naidnieku,
Vieglu draugu un dienu vientuļu.

Izadi pavasari – kā tūkstoš dzirnavu,
krastus un kāpas sedzošu.
Un... ja kas atgadās –
Lai šis ceļš mani pārsedz.

K. Kariotakis *grieķu*
D. Dimiņš *latviešu*

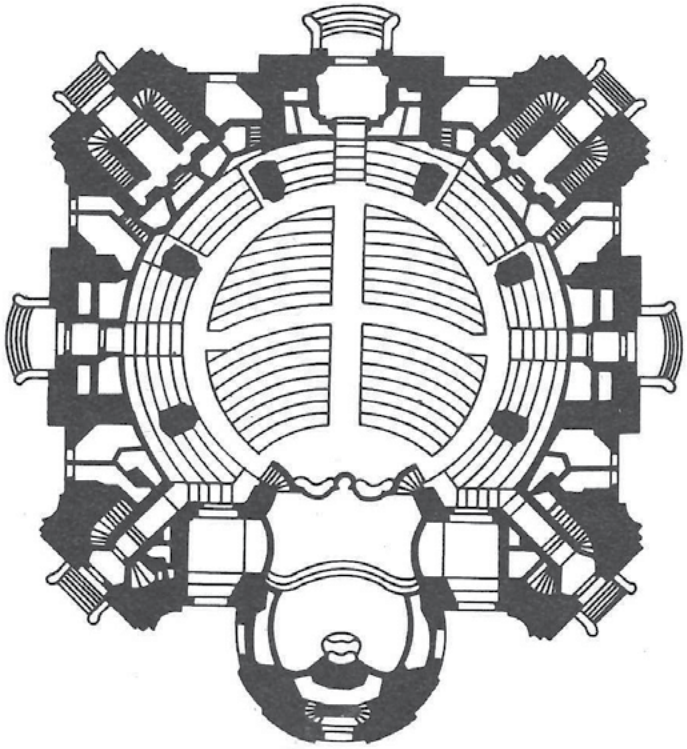

***

Mēs esam tādas noskaņotas ģitāras.
Kad atnāk vējš un dikti sadrebina,
tas pantus, greizas skaņas uzmodina,
bet stīgas tā kā ķēdes karājas.

Mēs esam antenas, kam neuzticamies.
To pirksti juceklīgi gaisā ceļas,
tām galos bezgalības viļņo, veļas,
bet drīz vien salūzušas nolaižamies.

Mēs esam izkliedētas sajūtas,
bez cerības uz sanākšanu kopā.
Mums dzīslās pati daba apmaldās,

Mūs miesa, atmiņas ierauj sāpju lokā.
Mūs lietas nepieņem, tās rokā nedodas,
un skaužmums to, kam dzejas patvērums.

K. Kariotakis *grieķu*
D. Dimiņš *latviešu*

Preveza

Nāve, kovārņi, kas ķīvējas
aplidojot melnas sienas, kupolus,
nāve, sievietes, kas mīlējas,
it kā lobīdamas sīpolus.

Nāve, tizla iela, piegružota,
kuru spožā, skaļā vārdā dēvēs,
olīvbirzs aug jūras apskalota,
saule spīd kā nāve citās nāvēs.

Nāve, policists, kas blīst,
lieku porciju sev prasa,
nāve, naricises, kas balkonā vīst,
skolotājs, kas avīzīti lasa.

Garnizons un muitas nams.
Svētdien orķestris mums apsolīts.
Atvērts pirmais konts jau man,
drahmu trīsdesmit tur noguldīts.

Lēni pastaigājos jūŗas krastā,
”Esmu?”, vaicāju, tad „nē!”
Pienāk kuģis. Karogs mastā.
Varbūt Mēr’ kungs vizitē.

Kaut no ļaudīm kāds it žigli
noriebies sev dzīvi beigtu...
Tad uz kapiem klusi, tikli
izklaidēties visi steigtu.

Mīlestība

Un es biju tumsā.
Un es biju tumsa.
Un mani skāra gaismas stars.

Viņas līksmā seja viscaur rasas pilna,
bet es – asfodele, izkaltusi vējā.
Cik ļoti jaunības nomods mani vilina,
cik skaļi manas rūgtās lūpas smējās!

It kā viņas acis teiktu man,
tu vairs neesi avarējis, viens,
un es padevos viņas maigumam,
aiz sāpēm agrāk bijis akmensciets.

v(l

v(l

ap
an
ok

rī

t)
ien
p

atībā

E. Hemingvejs *angļu*
Ā. Lapiņš *latviešu*

Pārdošanā:
Zīdaiņu kurpītes,
Nav valkātas.

Š. Bodlērs *franču*
Ā. Lapiņš *latviešu*

LASĪTĀJAM

Muļķība, misēklis, grēks, skopums,
Nodarbina mūsu prātus, pārņem mūsu miesas,
Un mēs barojam sev tīkamos sirdsapziņas pārmetumus,
Kā ubagi baro savus parazītus.

Jums būs vajadzīgs

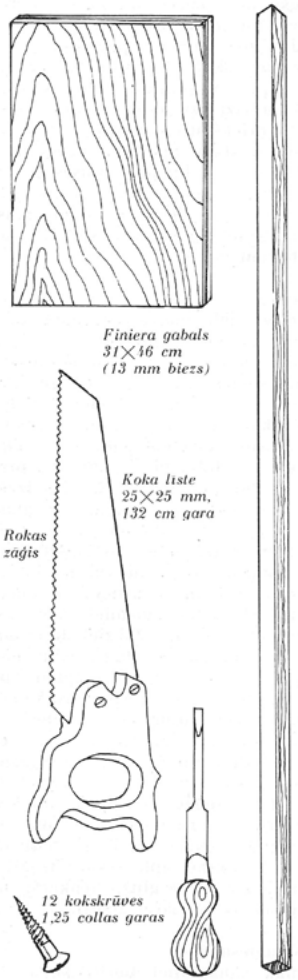

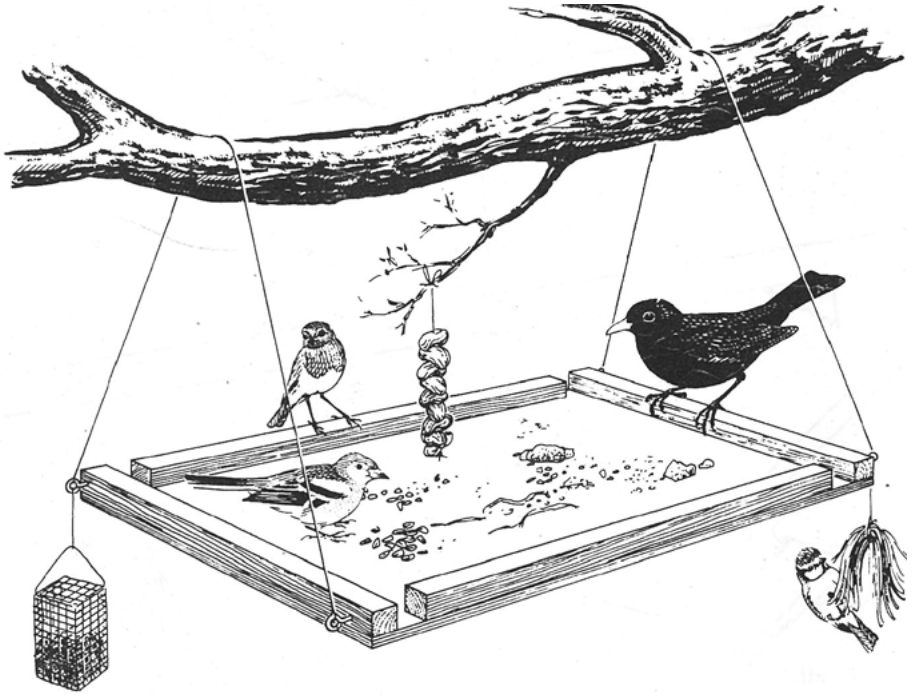

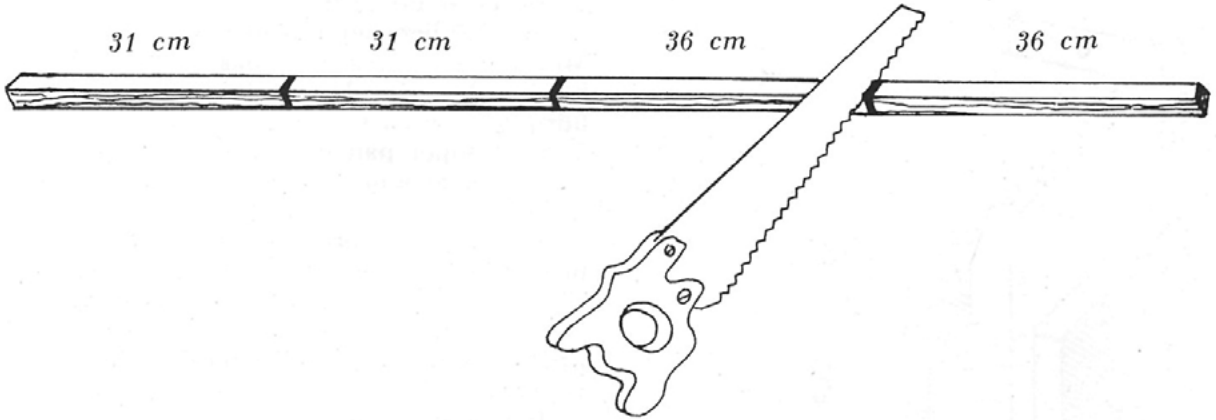

G. Osters

S. M. Cveiģele

krievu

latviešu

***

Ja jūs neesat vēl skaidri
Dzīves mērķi nosprauduši,
Un nezināt, ar ko lai
Savu sarežģīto gaitu sāk,
Dauziet kāpņu telpā spuldzes -
Ļaudis teiks tad jums: “Paldies!”
Palīdzēsiet jūs nu tautai
Elektrību ietaupīt.

***

Kurš nav caur vēdlodziņu lēcis
Ar mātes lietussargu rokās,
Par labu izpletņlēcēju tas
Vēl dēvējams nav.
Viņam nelidot kā putnam
Pāri pūlim satrauktam,
Negulēt slimnīcā tam
Kājām salauztām.

***

Draugus sit bez atelpas
Pa pusstundai katru dienu,
Un tad tava muskultūra
Ķieģeļcieta kļūs.
Rokām varošām
Tu, kad naidnieki nāks,
Grūtā brīdī varēsi
Savus draugus aizsargāt.

D. Patersons *angļu*
K. V. Ēcis *latviešu*

KĻŪDA

Kā putnam debesu jums,
kā valis iekš jūrām
vīrs mīt savā sapnī.

Viņa pasaule ir atspīdums
no zemes bagātībām,
kas izkritušas caur acīm.

Katrs pašaptverošs prāts
ir šādā veidā nolāsts,
aizmirst pamatvielas savas,

un tāpēc mēs attopamies,
lai arī cik dziļi klausāmies,
ka debesis ir mēmas.

E.E. Kamings *angļu*
K. V. Ēcis *latviešu*

nirsti pēc sapņiem

nirsti pēc sapņiem
vai pat splīns tevi spēs gāzt
(koki ir to saknes
un vējš ir vējš)

neapšaubi sirdi
jūrām aizdegoties
(un dzīvo pēc mīlas
pat ja zvaigznes nāk atpakaļ)

godā pagātni
bet sagaidi arī nākotni
(un aizdejo savu
nāvi šajās kāzās)

neapšaubi pasauli
pilnu neliešu un varoņu
(dievam tāpat tīkamas būs
meitenes rītdiena un zeme šī)

K. Rosseti *angļu*

K. V. Ēcis *latviešu*

Mākslinieka darbnīcā

Kāda seja parādās visos viņa audeklos,
Kāds nerūkošs stāvs sēž, tad staigā, tad pieliecas:
Mēs viņu atradām, ieslēptu šajos stiklos-
Spoguļi, kas bija zaguši nevainību viņas.

Karaliene opāla un rubīna kleitā,
Mēma jaunava vasaras zaļumā svaigā,
Te eņģelis, te svētā – katra glezna ir īstā,
Ne mazāk, ne vairāk, visas - vienā vērtībā.

No šīm grimasēm viņš pārtiek dienu un nakti,
Un viņa tam atskatās, atdevīgi un laipni,
Balta kā mēness un priekpilna kā gaismiņas:
Ne balējusi gaidot, ne dziest tā skumji;
Nedz kāda ir, bet kāda bija, dvešot cerības;
Nedz kāda ir, bet kāda tā pilda viņa sapni.

Kā zīmēt putnus

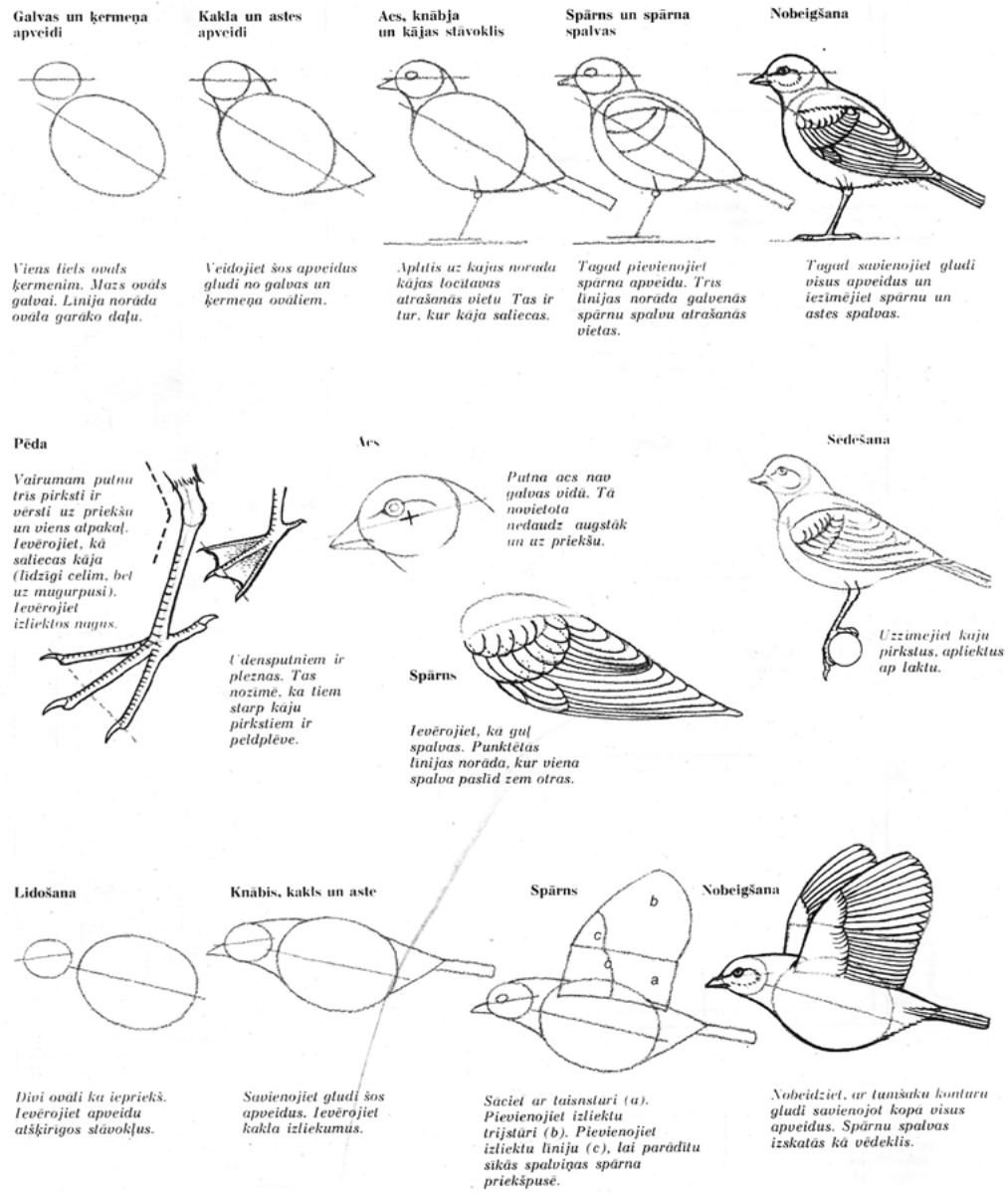

I. Zandere
K. V. Ēcis

latviešu
angļu

The window

Where full night
grasshoppers hone their feet,
where the dew
on the window sills lean,
where apples grow
and in the strawberries leap,
where wind rises with the sun
but in the night is asleep –

by chance
to here we belong.

Near the window we stand
and doubtfully gaze.
There is summer in the frames
not glaze.

Iebildums

Bet padomā par kaktusu:
tā biezā āda
un izsususī esamība

vēl lolo miklu sirdi;
šņāp tā mizu, un sula
riešas kā iebiezināts piens

no ūdenskrātuvēm,
kas slēpjas zem tā adatām,
tā ērkšķu bruņulādes.

Un reizi mūžā,
kad zemi pārmāc lietusgāzes,
pavīd ziedu oreols.

Apbedīšana urnā.

Ducis trauku, klāts
ar zemi, šīberis
pie katras rīkles,

kas sākumā šķiet
tur novietots, lai rezonētu –
maza, smalka antifona.

Bet, kas ir šīs nogulsnes,
sveķu piles,
plānās, gulošās sirdis,

katra dēstīta savā vāzē?
Mēs tās ielējām atpakaļ nenosauktas.
Atzīsti to pulsu

baznīcas sienu virmā,
un tu rodi vietu izstumtajiem miroņiem,
tālienē apbedītiem krustnešiem;

to sagrautās sirdis
palaistas riestā
kā bezdelīgas spundētas

pašas savos spļāvienu
un dubļu krātiņos,
pajumtes nemierā.

J. Brodskis *angļu*
Ā. Ruģēns *latviešu*

Kaut tu būtu klāt, dārgā
Kaut tu būtu klāt.
Kaut tu sēstu pie kamīna,
Un es spētu tevi skart.
Mana būtu asara,
Tavs - rokas glāsts.
Var būt lomas samainītas
Bet vienlīdz ticams stāsts

Kaut tu būtu klāt, mana,
Kaut tu būtu klāt.
Kaut tu būtu manā ševrolē,
Ātrumkārbu grābt.
Mēs pazustu uz svešu krastu,
Neapzinoties, protams.
Citādāk mēs atlāpītu,
Klejas izdzīvotas.

Kaut tu būtu klāt, mīļā
Kaut tu būtu klāt.
Kaut es prātā nevarētu
Vairs zvaigznājus saglabāt,
Kad mēness nosmeļ dūņas,
Un velk miegā elpu savu.
Kaut man būtu pieckapeikas
Ar ko uzgriezt zvanu.

Kaut tu būtu klāt, tu,
Šaipus debesēm,
Kamēr malks alus mutē,
Sēžu terasē.
Ir vakars, grimstot saulrietā,
Bērni rej un kaijām skāde.
Kāda jēga ir no aizmiršanas,
Ja tās galā gaida nāve?

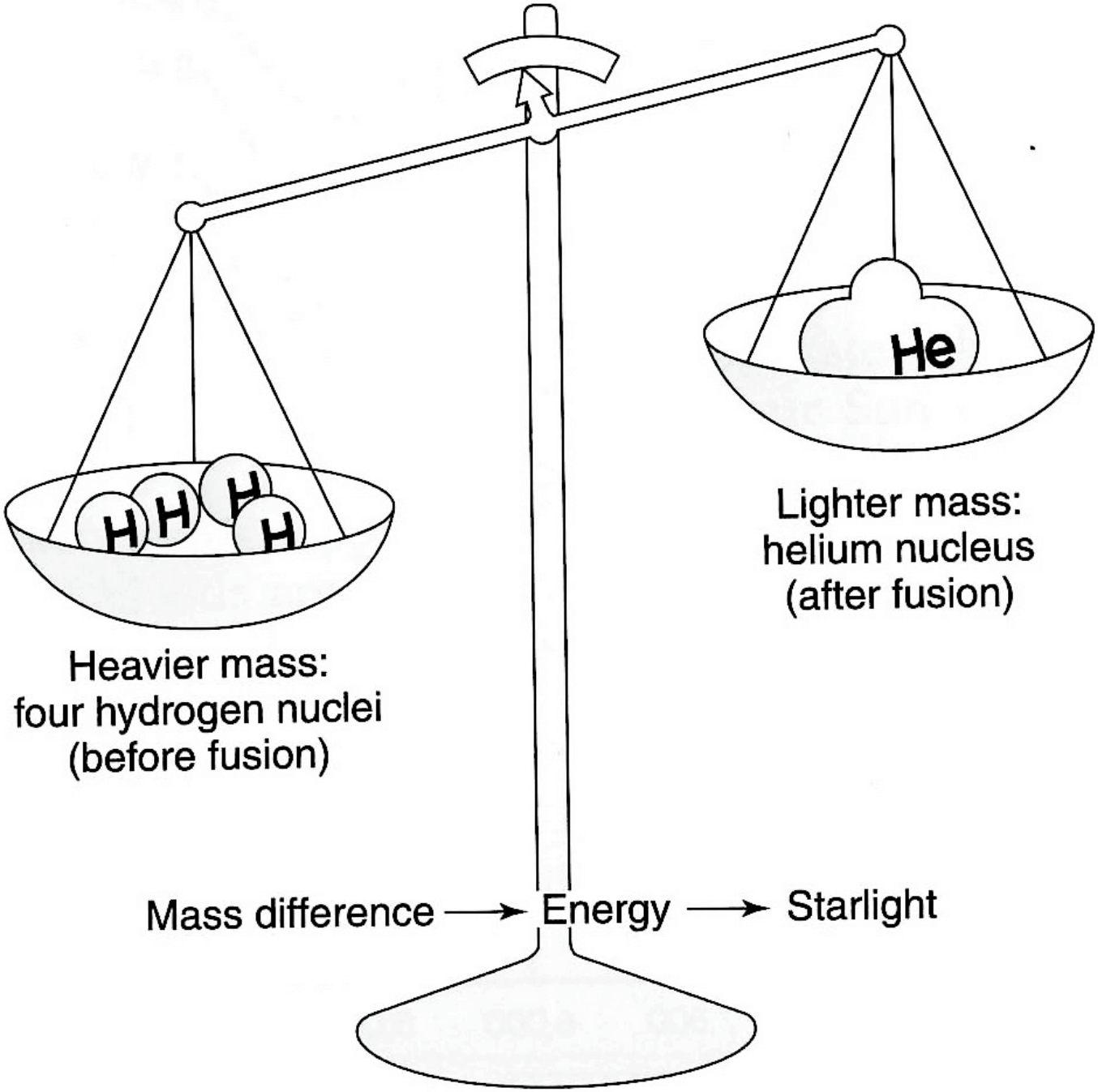
H
H
H
H
He
Lighter mass:
helium nucleus
(after fusion)
Heavier mass:
four hydrogen nuclei
(before fusion)
Mass difference
Energy
Starlight

K. O. Rietums *angļu*
N. Pūne *latviešu*

Ja jaunais Metro tev neuzticas, es ūauūu

Skaists rÓts,
Tu esi mana rÓta saule, maz,,
Skaists rÓts,
Tu esi mana rÓta saule, maz,,
Tikai vÁlos just brÓvÓbu,
Es tikai vÁlos bŻt brÓvs,
Ja k,dreiz musin,ju, man Ôoti ĢÁl,
Bet kurū spÁj mani saprast, tikai es,
es es es
Ja es izdr,Ģu ūo modeli
Un viÚa izbalina pÁcpusi,
Bet es - savu t - kreklu,
Biju augstu, kad viÚu satiku,
Tas notika Tribek,
ViÚa pakÔŻs zem tavas ,das, ja to atÔausi,
ViÚa pakÔŻs zem tavas ,das, ak,
NevÁlos par to run,t,
NevÁlos par to run,t,
Neteikūu neko,
Kur mÁs stik,mies?
Tu izskaties,
VÁlos pamosties
Kop, ar tevi,
Skaists rÓts

T. N. Gositstails *angļu*
N. Pūne *latviešu*

mierinājums

KavÁju, mana seja pret cementu

To es redzu

Ar dien,m izgaistu

To var redzÁt man, sej,, neÁdu, sevi nicinu

Beigūu dzÓvi k, tas aktieris,

M,tei atdodiet pelnus

Moku cigareti pirms beidzu Ást

Pr,ts slogots, cietum, nebiju,

bet sajŻta t, pati

Dalos sentiment,, uzvaru, ja, ko uzrakstu

SŻds ar laiku maina izskatu

K, ūo visu saprotu?

Solis darv,, tuv,k m,j,m.

Č. Bukovskis *angļu*
K. V. Ēcis *latviešu*

Māksla

*
dūmakai
izklīstot
parādās
krasts

*
garam
balot
apaug
miesa

*
dvēselei
dilstot
krūškurvis
kā
klints

Dž. Klārksons *angļu*
K. V. Ēcis *latviešu*

Misters Klārksons aizbēg ar vācu meitu

Skaistule kas garām manai mājai iet ir ceļš
Desmit vērsis sraudošu stūru
Lunkana aste
Apūdeņu mutes un skati
Virkne garu garu taisnību
Kas iedūrās nekurienes sirdī kā bultas

The road which passes my house is a beauty.
Ten miles or so of sweeping corners,
a wiggly bit, some truly mouthwatering views
and a brace of long,
long straights which plunge like an arrow into
theheart of Cotswoldy Britain.

Spartaks *krievu*
K. V. Ēcis *latviešu*

Spartaks tagad ir šokolāde

Saturs

Kakao,
kāda nēģera lolots un cieņā turēts.
Cukurs,
balts kā Mātes Marijas rokas.
Emulgators,
Tu, visas kinētiskās stabilitātes tēvs.
Dabīgais Aromatizētājs,
Tavi pleci pat ieplakā redzami.

Var saturēt piena produktus un riekstus!!!

M. Pujāts *latviešu*

L. L. Nežberte *latviešu*

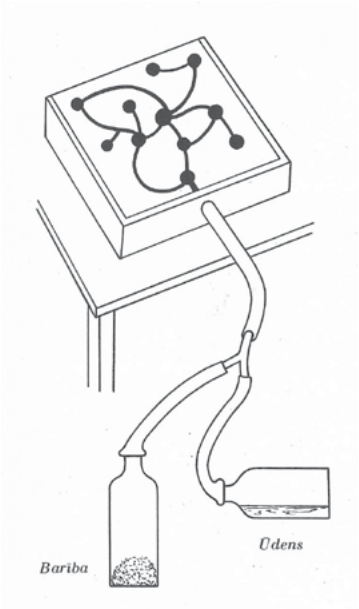

Un pēc kā Ēzens sapratis, ne vienu vienīgu reizi bez apkārtpratēja neapt, ver, ēmi ūdens plāsumā.

Ēzens lēpušās dzīlī. Ē-

GPS, apēra tīgļuko, ja-ja-jāsīs/ē, kā ūdens — ekrāna, šālīsvidīs.

Izdāms un d, zērdāms/sauādāms/bajā, ā sīgna, īra, kēteš/vīns turpinājā pāwi, ēt, ōtēs nēzīnām, ā vīzī-ēnā/

Apkārtnē ne, kas n, ēmājnī, ās, vīsu/ā, -, +, kū vienīnī un tīē, pāšī māz, ēē vīīn, īšī/

Un tad Ēzens laivas dubultdibena uzgāja neiroligvistiskās programmēšanas rokasgrāmatu katrai dienai.

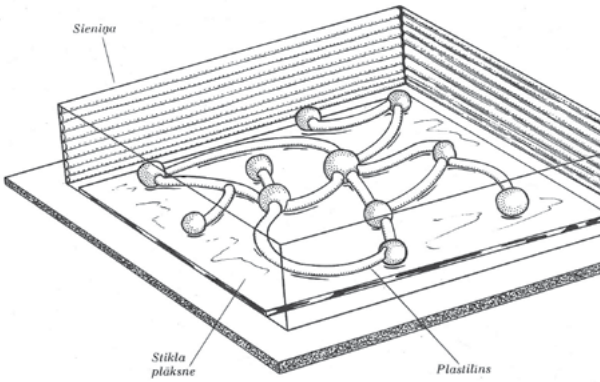

M. Pujāts *latviešu*

L. L. Nežberte *latviešu*

E. Paunds *angļu*

L. L. Nežberte *latviešu*

01001001 01101110 00100000 01100001 00100000 01010011
01110100 01100001 01110100 01101001 01101111 01101110
00100000 01101111 01100110 00100000 01110100 01101000
01100101 00100000 01001101 01100101 01110100 01110010
01101111

01010100 01101000 01100101 00100000 01100001 01110000
01110000 01100001 01110010 01101001 01110100 01101001
01101111 01101110 00100000 01101111 01100110 00100000
01110100 01101000 01100101 01110011 01100101 00100000
01100110 01100001 01100011 01100101 01110011 00100000
01101001 01101110 00100000 01110100 01101000 01100101
00100000 01100011 01110010 01101111 01110111 01100100
00111011
01010000 01100101 01110100 01100001 01101100 01110011
00100000 01101111 01101110 00100000 01100001 00100000
01110111 01100101 01110100 00101100 00100000 01100010
01101100 01100001 01100011 01101011 00100000 01100010
01101111 01110101 01100111 01101000 00101110

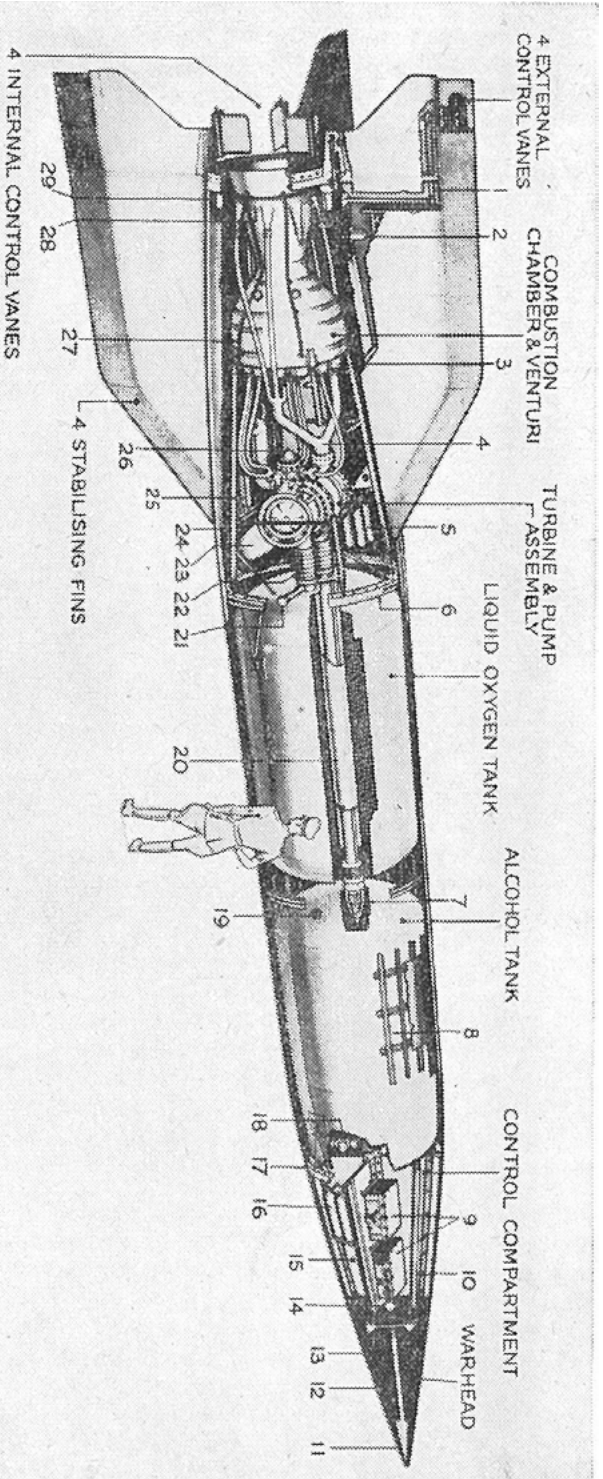

VĀRDNĪCA

Dėmesys – uzmanība (lietuviešu)
Zut! – nolādēties, nopelt (franču)
ást og friður – mīlestība un miers (islandiešu)
impampīš - pavisam jocīgs cilvēks (suitu)
Kiņešma – kaut kāda pilsēta kaut kādā A.Čehova stāstā.
Knell - lēni skanošs zvans, kas sludina nesenu nāvi (angļu)
Lamzaks – lamzaks (latviešu)
αγάπη και ειρήνη - mīlestība un miers (grieķu)
bremelis – cigoriņu gruzdējamā panna (suitu)
Hybris – pārspīlēti pašpārlicināts (angļu)
Intertwine – caurvīt, savīties (angļu)
Tyromancy - zīlēšanas paveids, kurā lietota siera vērošana (angļu)
žvanksts – pļāpa, lielībnieks, troksnis (latviešu)
drēveldriķis – sakņu spirtots uzlējums pret sāpēm ierīvējot (suitu)
love and peace - mīlestība un miers (angļu)
kenofobija – bailes no plašām, tukšām telpām (latviešu)
Estrenar - lietot vai uzvilk kaut ko pirmo reizi (angļu)
āzgūdelis - negausis, tāds kas daudz ēd (suitu)
Cerote – brangs cilvēks, kurš aizsprosto eju. (angļu)
driega - slimība, vājums (suitu)
Бублик- kievzemē radies miltu izstrādājums. Līdzīgs barankām, bet lielāks un mīkstāks
Bucolic - nodevies aitu vai citu lopdzīvnieku ganīšanai (angļu)
dzive – dzija (suitu)
žīdenes - rudzu puķes (suitu)

Žurnālu veidoja 10.5 un 11.5 klašu skolēni sadarbībā ar ĀVĢ absolventu Raimondu Ķirķi, tulkotāju Denu Dimiņu, Jaņa Rozentāla Mākslas skolas audzēkni Luīzi Loti Nežberti un draugiem.

REDAKTORS: KIRILS VILHELMS ĒCIS

DIZAINS UN MAKETS: LUĪZE LOTE NEŽBERTE

KOREKTORI: SOFIJA KOZLOVA
FREDERIKS ANOSOVS

ILUSTRĀCIJAS: KŠIŠTOFS KUŠAKOVS
LUĪZE LOTE NEŽBERTE

2017